

Infrastrukturdepartementet
DS 2022:11

Yttrande: Arlanda flygplats - en plan för framtiden

Region Västerbotten tackar för inbjudan att lämna ett yttrande över betänkandet Atlande flygplats- en plan för framtiden och lämnar härmed våra synpunkter.

Västerbotten är ett till ytan stort län, en åttondel av Sverige och vi har 5 flygplatser med trafik till Arlanda varav två även har trafik till Bromma. För Västerbotten finns det inget annat alternativ än flyg för överdagen resor till Stockholm. Flygbenägenheten till och från våra flygplatser är i ett nationellt perspektiv mycket hög. Tillgängligheten via flyg till och från norra Sverige är en viktig förutsättning för att klara ett långsiktigt hållbart näringsliv och för att möjliggöra en fortsatt positiv samhällsutveckling. Nyttan av flygtrafiken har regional, nationell och internationell betydelse.

I norra Sverige sker nu enorma gröna satsningar inom bland annat förnybar energi, batteritillverkning och fossilfritt stål för omkring 1000 miljarder kronor de kommande åren. Investeringarna kommer i förlängningen att förändra hela näringslivet i norra Sverige, med ett stort antal internationella företag som etablerar sig här. Dessa verkar på en global marknad och har ett stort behov av flyg. Sammantaget beräknas detta innebära ett behov av 100 000 nya jobb i regionen fram till 2035. En sådan explosionsartad utveckling ställer stora krav på att kunna resa till och från Norra Sverige på ett smidigt sätt.

Det svenska flygplatssystemet ska bidra till en god tillgänglighet för svenska medborgare, besökare och företagare. I detta ingår även samhällsnyttiga transporter såsom sjukvårdstransporter och Försvarsmaktens behov av infrastruktur för nationens säkerhet. Region Västerbotten vill poängtera vikten av att ta ett helhetsgrepp för den fortsatta utvecklingen av flyget. Tillväxten i hela Sverige är beroende av goda förbindelser till Stockholm. Norra Sverige behöver Stockholm som nod och det är av yttersta vikt att kapaciteten är tillräcklig i alla led så att överdagen resor via Arlanda kan göras på ett smidigt och effektivt sätt, även vid flygintensiva tider.

Region Västerbotten är positiv till utredningen och tycker att merparten av de åtgärder som föreslås i utredningen är mycket bra. Exempelvis är förslaget om förbättringar av samordning positivt dels för att minska ledtiderna för resenärer och dels för att förbättra intermodaliteten för transportköpare. Det är mycket bra att utredningen tar ett helhetsgrepp och föreslår ökad samordning för att få till bättre flöden såväl på marken som i luftrummet.

Region Västerbotten önskar se ett tydliggörande av hur framtiden för Bromma flygplats, kopplat till frågan om nationellt basutbud av flygplatser ska lösas på ett sätt som inte drabbar de som nu trafikerar Bromma i form av minskade slottider.

Utredaren skriver att ”sannolikheten är dock så pass hög för att en ytterligare rullbana kan komma att behövas i framtiden att förberedelserna bör påbörjas omgående med full kraft” samt att arbetet med en ny rullbana kommer uppskattningsvis ta ”cirka 15 till 20 år”.

Infrastrukturdepartementet
DS 2022:11

Som Region Västerbotten tidigare anfört är det definitivt inte bra med en nedläggning av flygtrafiken på Bromma utan att ett säkerställande av kapacitet och behov av goda trafiklägen för norra Sveriges flyglinjer, så kallade slottider på Arlanda, säkerställts. En utveckling av Arlandas kapacitet, med en ny rullbana på plats, bör vara fullt genomförd så att kapaciteten kan säkerställas och behovet av fler flighter kan tillgodoses tidig morgon och sen eftermiddag då de flesta affärsresenärer reser. Arlandas kapacitet och funktion som nationellt och internationellt nav måste därför säkerställas innan en eventuell nedläggning av Bromma flygplats kan ske för att inte riskera hämmad tillgänglighet.

Region Västerbotten anser att förslaget att Bromma från och med 1 januari 2030 enbart användas för fossilfritt flyg är ett bra initiativ men tidsramen är väl snäv. Flygbolag som genomför omfattande investeringar i omställningen till fossilfritt flyg bör ges tid fram till 2030 då markavtalet mellan Swedavia och Stockholms stad upphör.